

Nazianzoszi Szent Gergely

Beszéd pünkösdre

Az ünnepről csak keveset bölcselkedjünk, hogy lélekben ünnepelhessük! Mert ki-ki másképp ünnepel: az Ige szolgája igével, s az igék közül is az alkalomhoz leginkább illővel. És semmi szépség nem örvendeztet meg úgy senkit a szépségszeretők közül, mint a lélekben való ünneplés az ünnepet szeretőt.

...

Pünkösödöt ünneplünk: Lélek-érkezést, ígéret napját, remény-beteljesülést. S mily nagy a misztérium! Mily hatalmas és tiszteletreméltó! Ugyanis Krisztus testi dolgai végbe mentek, vagyis a testi lakozásához kötődőek. ... A Lélek dolgai pedig most kezdődnek. Melyek voltak a Krisztuséi? A Szűz, a születés, a jászol, a bepólyálás, az angyalok dicsőítése, a pásztorok odasietése, a csillag útja, a mágusok hódolása és ajándékhozása, Heródes gyermekgyilkossága, hogy Jézus Egyiptomba menekül, Egyiptomból visszatér, körülmetélkedik, megkezesztelkedik, Isten bizonyoságot tesz róla, megkísértetik, megkövezik érettünk —kik arra szorultunk, hogy az ígéért való szenvedésről példát kapjunk—, elárultatik, felszegeztetik, eltemettetik, feltámasztatik, felvitetik; amik közül most is sok éri: a krisztusgyűlölőktől a megvetés gyümölcsei —s el is hordozza azokat, mert hosszútűrő—, a krisztusszeretőktől pedig a tiszteletéi. S magára ölti, miként amazok felé a haragot, felénk a jóságot: azoknak talán a megtérés idejét adva, bennünk pedig a szerelmet vizsgálva, hogy nem fáradunk-e bele a szorongattatásba és a kegyességért vívott küzdelembe, mint a felülről való isteni gondviselésnek értelme, s az ő felfoghatatlan ítéleteinek, melyekkel bölcsen igazgatja dolgainkat. A Krisztus dolgai ilyenek; s majd dicsőbbeket látunk, s bárcsak magunk ilyeneknek láttatnánk! Ami pedig a Lélek dolgait illeti, legyen velem a Lélek, s adjon értelmet, amennyit kérek, vagy ha nem annyit, hát amennyit az alkalom kíván! Mindenképp jelen lesz mint Úr, s nem szolgaként, sem nem parancsra várva, mint némelyek képzelik. Mert *fűj, ahova akar, s akikre akar, s amikor, s amennyit*. Mi így kaptuk a Lelket arra, hogy a Lélekről értsünk és beszéljünk.

...

Ünnepeljünk hát, most testben, kis idő múlva pedig teljes mértékben lélekben! Akkor majd ezeknek az értelmét is tisztábban és világosabban meg fogjuk ismerni magában az Értelemben, Istenben, a mi Urunk Jézus Krisztusban, az üdvözültek igaz ünnepében és ujjongásában, akivel együtt a dicsőség és tisztesség az Atyáé, a Szentlélekkel egyetemben, most és mindörökkön örökké! Amen.

Ford. Hanula Gergely